

HVEM VAR DE FØRSTE BEBOERE PÅ "SKOVBAKKEN" af Søren Skovfo

Bakkedraget her, hvor vores lille udstykning ligger, har været beboet siden ældre stenalder. Ældre optegnelser viser at der var et minimum af 9 rundhøje på området nær høje Nibe, svømmehallen og skovbakken. Vi kan forstille os det tidligere landskab her ved at se til Frendrup Nihøje i retning af Øster Hornum.

På området, hvor "Skovbakken" nu ligger, er der udgravet tre høje fra bronzealderen. Under to af dem fandtes der spor fra yngre stenalder (bondestenalderen 4000-1800 f. Kr.)/ældre bronzealder 1800-1100 f. Kr. bla. a. gruber, stolpehuller og spor efter pløjning med ard. Der er ligeledes gjort løsfund af flinteredskaber og lerkarfragmenter, som tyder på beboelse i denne periode.

I bronzealderen (1800-500 f. KR.) levede folk af landbruget og man begravede sine døde i gravhøje med sine fornemste ting. De døde blev gravlagt i kister af egetræ, men senere i bronzealderen forekommer brændbensgrave. Importeret metal blev i denne periode brugt til fremstilling af smykker og våben, men dagligdags flinteredskaber blev ligeledes fremstillet og anvendt, da de var nemme at skaffe og billige.

Nationalmuseet skriver om tiden: "Menneskene i ældre bronzealder satte gang i et storstilet højbyggeri. I gravhøjene blev der værnnet om den døde person, både ved graven selv og ved den måde, hvorpå man gjorde højen synlig. Højene sikrede samtidig erindringen om de døde i kommende generationer. Igennem hele bronzealderen blev højene ofte brugt igen og igen til begravelser. Den enkelte høj eller gruppe af høje kom til at udgøre en gravplads, som man i århundreder vendte tilbage til. Begge køn kunne bære bronzesmykker i form af armbånd, dragtnåle og tutuli. Dolke forekommer både i mands- og kvindegrave. For både kvinder, mænd og børn gælder det, at der blev udvist stor omsorg for de døde ved gravlæggelsen."

Her følger et lille referat af udgravningsregistreringerne (De kan læses i deres fulde udstrækning [her](#)).

Høj 1. Udgravet 1989. Nedpløjet høj, jordfæstegrav, med spor af central grav m. trækiste, plankekiste 2.40 x 0,90cm. med gravlagt person 6-8 år, ca. 1.20 cm. Tandemaljen af den døde var bevaret. Gravgaverne bestod af bronzetutulus, dobbelt knap af bronze, bøjlenål med spiraloprullede ender. Bronzekniv med skafttungeende. Højen har haft diameter på ca. 7m. Datering ældre bronzealder periode 2.

Jeg var selv tilstede den gode solrige sommerdag, da højen blev endeligt åbnet og kisten delvist udgravet og "tandsættet" dukkede frem. Man kunne stadig se omridset af de stablede græstørv i snittet gennem højen trods alderen på ca.3000 år!

Høj 2. Udgravet 1994. Nedpløjet høj. Brændtbensgrav med central grav af hovedstore sten, ca. 250 cm. Lang. Graven var anlagt på bondestenalder/ældrebronzealder kulturlag, 2 koge-gruber, stolpehuller, stenspor og spor efter pløjning med ard. Tegn på bemaling af stenene i graven, evt . trækiste og brændte knogler af voksen person. Gravgaverne bestod af bøjlenål, bronzekniv, 6 spidser, 5 i flint og en i kvarts. Højen har haft en diameter på 12 m. Datering ældre bronzealder periode 2.

Høj 3. Udgravet 1994. Nedpløjet høj. Jordfæstegrav med stensat centralgrav og formentlig plankekiste. Gravgaverne bestod af bøjlenål med spiraloprullede ender, bronzedolkklunge. Under højen var det spor af megen aktivitet i bondestenalder/ ældre bronzealder. Højens diameter ca. 10 m.

Løsfund. 1 flintespydspids, 2 flintesejl, pilespid, flinteafslag.

Ordforklaring: Tutulus. Lille bronze spids/plade til udsmykning af bronzealderdragtens bælte eller koftens skulderstrop. De blev anvendt på både mænd og kvinder. **Bøjlenål.** fibula er en slags

sikkerhedsnål, som både mænd og kvinder har anvendt til at holde klædedragten sammen. Der er foretaget undersøgelser ved Høje Nibe, hvor en rundhøj blev konstateret, men der blev ikke fundet grund til yderligere arkæologiske udgravninger.

Derimod ved Skalhøje udstykning etape 2 er der fundet talrige spor efter hustomter, kogegruber og hele arealet stort set skal formentlig udgraves, hvis udstykning skal foretages. Det kan der læses lidt om [her](#).